

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXIV. évfolyam 7. szám. 2013. április 1.

Ára 0,80 lej

Érdemes célt kitűzni és azért megharcolni

Felújították a mezőcsávási templomot

Magyarai Hunor
felvétele

A mezőcsávási templomban hálaadó istentiszteletre került sor: teljesült a gyülekezet álma, felújította 214 éves templomát. Az ünnepségen **Kató Béla** püspök hirdetett ígét, hangsúlyozva, Isten temploma vagyunk, ha az Ő lelke lakozik bennünk.

Velünk ünnepeltek meghívott vendégeink is: Jakab István esperes, Dézsi László és Nagy Sándor főgondnokok, a szomszédos gyülekezetek

Darabont József

(Folytatása a 6. oldalon)

Az élőket szólítom, a holtakat siratom

Harang-konferencia Marosvásárhelyen

Sajátos erdélyi életünkben nem kell magyarázni, miért egy tudományegyetem szervezte meg az első (?) erdélyi harang-konferenciát. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és az erdélyi magyar történelmi egyházak kapcsolata ismert és természetes, hiszen jó évtizedes története során az egyetem kuratóriumi elnöke Tonk Sándor egyházkerületi főgondnok volt, majd elhunytá után Kató Béla püspökhelyettes. Mindez érződik és látszik az egyetem életében meg tudományos, gyakorlati tevékenységében. Megvalósulás felé haladó régi álom a Sapientia marosvásárhelyi egyetemi részlegén egy olyan kollégiumi épület, amelybe istentiszteleti helység is beleépül: egy ökumenikus egyetemi kápolna. Nyáradi menti nyári gyakorlat kötetlen beszélgetésekor pattant ki az ötlet: legyen harangja is majd az egyetemi templomnak. E körül építve fel az egészet, harang-konferenciát szerveztek és tartottak a Sapientia egyetem kommunikációs karán.

Ötvös József

(Folytatása a 4. oldalon)

Egymás nélkül csonkák vagyunk

Bölcskei Gusztáv, a Tiszántúli Egyházkerület püspöke az egyház szerepéről, a felekezeti iskola missziói szerepéről, a Hit Gyülekezetéről és a Generális Konvent terveiről

– A globalizálódó, világiasodó társadalomban az egyháznak egyre kevesebb szerepet juttatnak. Ez Kárpát-medence-szerte érződik. Erdélyben egyelőre kevésbé, Magyarországon viszont annál inkább. Egy közelmúltban megjelent kimutatók szerint már a megkereszteletlen személyek aránya is magas, főleg a nagyvárosok tekintetében. Hogyan látja az egyház szerepét, ezen belül a református egyház szerepét a 21. században?

– Az egyházellenességnek sok formája van. A Kárpát-medencében és Európában nem olyan egyházellenesség uralkodik, mint a világ több pontján, ahol a keresztyéneket üldözik, kínozzák. Európában a keresztyénséggel való szembefordulás inkább abban nyilvánul meg, hogy a

politikai élet vezetőinek részéről van egyfajta közömbösség, illetve létezik egy ideológiai támadás is, amely szerint az egyháznak vissza kell szorulnia a magánszféra területére, és intézményes formában ne legyen jelen sehol. Ennek legképtelenebb példái azok, amikor valakit azért büntetnek meg, mert munkahelyén keresztet visel a nyakában.

Ha a keresztyénség történetét szem előtt tartjuk, akkor észre kell vennünk, hogy ilyen helyzetek már előfordultak. Ezért meg kell keresni azokat a pontokat, amelyekben az egyház saját magát úgy határozza meg, hogy legfontosabb szolgálatát tartja szem előtt: az evangélium

(Folytatása az 5. oldalon)

Bólintórium: bort isznak és pénzt számolnak?

Tisztújítás a Kolozsvári Egyházmegye Presbiteri Szövetségében

A kolozsvári Kakasos templomban március 9-én tartották az új Kolozsvári Egyházmegye Presbiteri Szövetségének alakuló ülését. Az együttlét alkalmával Kelemen Attila teológiai tanár tartott előadást *Az aktuális presbíter* címmel, majd tisztújításra került sor.

Tavaly ősszel a Kolozsvári és a Kolozsvár-Külső Egyházmegye egyesülésével létrejött az új Kolozsvári Egyházmegye. Az egykori két presbiteri szövetség ezzel megszűnt, és szükségessé vált az új szervezet megalakulása. Erre került sor március 9-én a kolozsvári Kakasos templomban a korábbi elnökségek részvételével, valamint az egyházmegye vezetőségének jelenlétében. Az eseményre mind a 39 egyházközség presbiterait várták, de az érdektelenség miatt a meghívottaknak csupán fele volt jelen.

Az együttlét rövid áhítattal kezdődött, melynek során **Bibza Gábor** esperes hirdetett ígét. Ezt követően **Kelemen Attila** teológiai tanár tartott előadást *Az aktuális presbíter* címmel. Az előadó szerint a presbitereket még manapság is sok helyen csak „adószedőknek” tekintik, akik „behajtják” a hívektől az egyházfenntartói járulékot. Mások a presbiteriumot bólintóriumnak nevezik, amely

Somogyi Botond

(Folytatása a 8. oldalon)

Barangolások bibliai tájakon

A Genezáret-tó

Úgy tűnik, Jézus szerette e vidéket, sok áldott esemény történt itt. Pedig messze volt Jeruzsálemtől, a templomtól, nem szóltak róla proféciaik. S Jézus mégis kedvelte a tájat, az ott lakó embereket. Itt is látszik, hogy Jézus keresi az elvesztettet. Olyan helyről hívja el tanítványait, ami sokak szemében reménytelennek látszott. Azokkal kezdi el építeni országát, akikről mások lemondtak. Az egyszerű, mindennapi halászberekekben meglátja azokat, akikből Ő emberhalászokat formál majd.

Isten ma sem dolgozik másképp. Ha Isten munkájának helyet adunk, akkor Ő bennünk is el tudja végezni csodálatos munkáját. Minél alkalmatlanabbnak érezzük magunkat, Ő annál inkább alkalmassá tud tenni minket.

Többször olvassuk Jézusról, hogy visszavonult, átment közöttük. Olyankor tette ezt, amikor ellenségesen viszonyultak hozzá. A farizeusok a Heródes-pártiakkal együtt tanácsot tartanak, hogy elveszítsék Őt. Ekkor vonult vissza Jézus a Genezáret-tóhoz. De miért haragusznak rá annyira? Azért, mert Ő irgalmas, mert gyógyít, mert az emberek ragaszkodnak hozzá. Milyen döbbenetes ez! Ahelyett, hogy örülnének, el akarják Jézust tenni az útból. Ma is ez a két magatartás van Krisztussal szemben. Vannak, akik szembeszállnak vele, akik gyűlölik Őt, s vannak, akik ragaszkodnak hozzá. S Ő ma is azt teszi, mint akkor: ellen-

ségeitől visszavonul, azok megmaradnak megátalkodott hitetlenségükben, de azokon, akik hisznek benne gyakorolja kegyelmét. Mi vajon melyik csoporthoz tartozunk?

Jézus e tó partján nagy csodát tett: hatalmas embertömeget jóllakatott kenyérral. Az emberek annyira fel voltak lelkesülve, hogy Jézust királlyá akarták tenni. Ez óriási kísértés volt számára, hiszen a kérés nem a Sátán részéről érkezett, hanem a nép akarta Őt azzá tenni. Ő azonban nem fogadta el a királyságot. Mert neki nem a trón felé, hanem a kereszt felé kellett mennie – a váltság megszerzéséért. Azonnal megértette, hogy ez nem Isten akarata, hanem a kísértő szava, ezért utasítja azt el olyan határozottan. Bárcsak tudnánk mi is mindig ilyen világosan látni azt, hogy mi a kísértés, ami bukásba visz, és mi Isten akarata, ami javunkat szolgálja. Jézus ezt mindig az imádságban találta meg, s számunkra is ez a legjobb út ilyen helyzetekben.

E tó partján csodálatos, örvendetes dolgok történtek. Egyszer elemi erővel tört fel az Isten Igéje utáni éhség. Jézus hirdette Isten országának evangéliumát, s a hirdetett ige még nagyobb szomjúságot gerjesztett a szívekben. Szinte szent irigység támad a szívünkben: hol van a reformáció kora, amikor a mi népünk is tódult Isten Igéjének hallgatására? Mert most az emberek mintha másra szomjaznának inkább. Mit tehetünk e helyzetben? Imádkozni, köszönni, hogy az Úr támasszon ma is éhséget az emberi szívekben az Ő Igéje után.

Jézus a Genezáret-tó partján próbára teszi egyik tanítványát. Megkérdi Filepet: honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessen a sokaság? Azt szerette volna látni, hogy tanítványa a vele való járásban már eljutott-e odáig, hogy meglássa, minden nehéz kérdést az Úr kezébe tehet le. Valami ilyesmit várt volna Jézus feleletül: Uram, ezt te tudod. Filep ehelyett elkezd számolgatni. Milyen jellemző ez ránk is. Mihelyst a személyes életünkben, családjunkban, gyülekezetünkben nehéz kérdések adódnak, ahelyett, hogy Jézushoz fordulnánk, elkezdünk számolgatni. Pedig meg kellene már tanulnunk, hogy az Úrral számoljunk és az Ő lehetőségeivel.

Merjünk hinni, bízni benne és rábízni egész életünket!

Jézus feltámadása után is megjelenik a tó partján. A tanítványai el vannak csüggedve. Megkérdi tőlük: van-e valami enivalótok? Bevallják, hogy nincs. Jézus akkor is segít, megadja azt, amire szükségük van. Milyen jó, hogy a feltámadott Urunk nekünk is azt ígérte, hogy velünk van minden napon a világ végéig. Megtapasztalhatjuk a mindennapi gondjaink-bajaink között is az Ő jelenlétét.

A tanítványok Jézust indirekt módon ismerik fel, a csoda hatására. Amikor Jézus szavára a hajó jobb oldalába vetik a hálót, az úgy megtelik hallal, hogy kivonni is alig tudják. Akkor felkiált János: az Úr van itt. Ezt nem tehettem más, csakis Ő. Vajon velünk nem épp így történik? Hányszor nem vesszük észre Istent az életünkben! Aztán egyszer csak történik valami különös, szokatlan dolog, és akkor látjuk, hogy az Úr keze cselekedte ezt.

Jézus a tenger partján feltesz Péternek egy kérdést: szeretsz-e engem? Péter azonnal érti, hogy miről van szó. Jézusnak nem kell egy szót sem szólnia a háromszori tagadásról, a szörnyű éjszakáról, Péter ezt jól tudja. De most annyira fájni, ha Jézus ehhez a még olyan vérző sebhez nyúlna, hogy nem is tudná elviselni. Ebben a kérdésben, amiben Jézus nem Péter bűnére, hanem a szeretetére kérdez, mégis minden ott van. Péter érzi, hogy Jézus szereti őt és mindent megbocsátott neki. De azért még egy dolog hátravan: hogy Péter kimondja viszontszeretétét. Mert a Jézus szeretete olyan, ami nemcsak megbocsátja a múltat, hanem le is kötelez a jövőre nézve.

Jézus így van velünk is, mai tanítványaival. Mi is megtagadtuk Őt, nem is csak háromszor, mint Péter. De Jézus hozzánk jön megkérdezni: megértetted-e az én szeretetemet? S ha igen, akkor ez mire kötelez téged? Bárcsak tudnánk mi is válaszolni Péterrel együtt: Uram, te tudod, hogy mi is szeretünk téged!

Olvasandó igék: Mk 1,16, 3,7, 6,45; Lk 5,1; Jn 6,5, 21,1.15; 1Kor 1,26–27.

Lőrincz István

Nincs luxus, és mégis nevetnek!

Nőszövetségi biblióra Marosvásárhelyen

A marosvásárhelyi V. Felsővárosi Egyházközségnél március 6-án nőszövetségi bibliórára gyűltünk össze. Körzettünk orvosa, egyházunk tagja, **Pongrácz Mária** doktornő meghívottként tisztelte meg együttlétünket. Afrikai misszióban végzett munkájáról osztotta meg élményeit. Az áhítatot **Szabó László** lelkipásztor tartotta a Lk 14,11–14. versei alapján. „Ne csak olyanokat hívj meg lakomára, akik viszonzni is tudják – mondta. – Olyanokkal is tégy jót, akik nem fizethetik vissza, az jelent igazi boldogságot!”

A doktornő egy életét ért tragédia következtében próbált olyasmit keresni, ami lelki töltést ad élete folytatására, így került ki önkéntesként Kongóba, később a Közép-Afrikai Köztársaságba – ahol nagy erőfeszítésébe került a bevállalt munkát végezni –, majd Elefáncsontpartra. Megosztotta velünk azt a sok fotót, amit az ottani életről, a munkájáról készített. Úgy élni és dolgozni, hogy mindenütt a fegyveres katonák őriznek és kísérnek, megtanítani a gyerekeket, hogy a cukorkát ki kell bontani a papírból, úgy

étkezni, hogy közben körülöttem mindenki éhes, ahol a gyerekek nagy része öt éves korig meghal?!...

Az orvosnőnek sikerült viszszanyernie önmagát, az orvosi hitet. Mintegy százan voltunk jelen, ki-ki a maga félretett problémájával: vajon sikerült egy picit megerősödni hazatérnünk, vajon ugyanolyan szürkén, csak a bajainkat látva indult a reggelünk?

A 21. században élünk. Milyen nagy dolog, ha véletlenül víz nélkül maradunk, vagy más, nagynak tűnő apróságok. A világ másik végén nemcsak víz nincs, hanem a legegyszerűbb dolgok is hiányoznak. Fogalmuk nincs, mi minden lenne természetes az

életünkben, ha lenne! Nekik csak egyetlen céljuk van, megérni a másnapot! Mi itt sokszor szomorúak vagyunk. Ott nincs luxus, és mégis nevetnek! Tudnak nevetni! Az nekik a természetes!

Mi szürke, hétköznapi emberek lelki fájdalommal, más nép fölötti sajnálatunkban tehetetlenek vagyunk. Jóllehet, a pillanatnyi segítség lélekkben megerősíti azt, aki teszi, de utána az ottaniaknak minden marad a régi! Az élménybeszámoló után talán mi sem vagyunk annyira betegek, talán a borús időben is látjuk a napsugarakat, talán így egy picit könnyebb! Köszönjük a szép estét!

Nagy-Donáth Sándorné

A boldog családért: Valentin-nap helyett Házasság hete

A mesék általában úgy végződnek, hogy hosszas és nehéz próbák, megpróbáltatások után az ifjú pár egymásra talál, egybekelnek és boldogan élnek, míg meg nem halnak.

Kevés mese szól arról, hogy mi is történt azután. Van néhány példa arra is, hogy ez a boldog élet milyen nehézségekkel jár, nincs mit tenni az asztalra, elmegy a szegény ember szerencsét próbálni, a szomszéd megkeseríti az életét, a burkus király szorongatja az országot stb.

Csonka, sérült vagy éppenséggel feszültséggel teli családokban felnőtt gyermekek viszont kevés jó példát kapnak arra, mit jelent egy párkapcsolatban boldogan élni, férjként-apaként, feleségként-anyaként viselkedni. Magyarországon már felismerték ezt a hiányt, és lépéseket tettek arra, hogy családi életre nevelés címén ezt a tudást már az iskolában átadják az ifjaknak.

Családdal foglalkozó szakemberek – a párok előtörténetének, jelenlegi magaviseletük, gondolkodásuk ismeretében – szinte 90%-os pontossággal meg tudják jósolni, hogy a párok a későbbiekben együtt maradnak-e vagy sem.

Azt, hogy az autónkat két évente elvisszük egy teljes műszaki vizsgálatra természetes, sőt törvénybe foglalt kötelességünk. A házasságunktól meg azt várjuk, hogy olajozottan működjék, anélkül, hogy valamit is tennénk érte. A kertben is a gaz magától nő, a virágokért meg kell dolgozni.

Erre próbálja felhívni a figyelmet a Házasság hete mozgalom, mely Richard és Maria Kane kezdeményezésére indult el 1997-ben az Egyesült Királyságban. Fő célkitűzése, hogy újszerű és kreatív módon ismertesse az emberekkel azokat a hagyományos értékeket, amelyeknek alkalmazása sikeressé és örömtelivé teheti a házasságokat.

A házasságban a felek megtapasztalhatják a feltétel nélküli szeretet, a hűség és az őszinte

megbocsátás értékét egy nekik rendelt, de nem tökéletes társan keresztül. A házasságban férfi és nő saját elhatározásából elkötelezi magát, hogy egymás bátorítására, segítségére és védelmére törekszik egész életében. Ilyen módon a házasság felelőségteljes, biztonságos és meghitt közösséget jelent számukra, és áldásul szolgál életük minden más területén is.

A mozgalom olyan széles körű összefogásra törekszik, mely gyakorlati példamutatással, tudományos kutatások eredményeivel, bibliai és erkölcsi érvekkel támasztja alá a házasság örökkévaló értékét. Bátorít minden olyan helyi kezdeményezést, amely hidat épít az adott közösség környezetében élő házaspárok és családok felé, amely segíti életüket, boldogulásukat. Nyíltan beszél a házasság mindennapi valóságáról, örömeiről és feszültségeiről.

Igyekszik bölcs és gyakorlati tanácsokkal ellátni a házaspárokat és házasulandókat, valamint a teljes helyreállítás reményét ébren tartani azokban, akiknek a kapcsolata válságban van, illetve valamilyen ok miatt megszakadt.

A kutatások alapján – a rendkívül rossz népesedési mutatók ellenére – a társadalom igencsak családbarát, az emberek többsége azt tekinti boldog embernek, akinek családja, házastársa és gyermeke van.

A házasságban élők a vizsgálatok szerint nemcsak kiegyensúlyozottabbak, hanem tovább élnek, védettebbek a külső hatásokkal szemben. A közvélemény számára ezért tudatosítani kell, hogy a házasság vállalása az egyének boldogulását is elősegíti, és az egész társadalom számára is előnyös.

A mozgalom olyan széles körű összefogásra törekszik, mely gyakorlati példamutatással, tudományos kutatások eredményeivel, bibliai és erkölcsi érvekkel támasztja alá a házasság örökkévaló értékét. Bátorít minden olyan helyi kezdeményezést, amely hidat épít az adott közösség környezetében élő házaspárok és családok felé, amely segíti életüket, boldogulásukat. Nyíltan beszél a házasság mindennapi valóságáról, örömeiről és feszültségeiről.

Az egyházak a maguk berkeiben a házasságnak és ápolásának fontosságát felismerték, a maguk eszközeivel próbálnak is tenni az ügy érdekében. De nagyon sokan vannak azok, akiket az egyház a maga eszközeivel nem tud elérni. Ebben látom a Házasság hete nagy lehetőségét: mint ahogy az üzleti világ rátelepedett egyházi ünnepeinkre (karácsony, húsvét), úgy az üzleti világ által népszerűsített Valentin-napi örület idején (február közepén) a Házasság hetével ráirányíthatjuk az emberek figyelmét a házasságra. Bátoríthatjuk őket, hogy ne csak ápolják, mint egy beteget, hanem gazdagítsák is házastársi kapcsolatukat.

Biztatnunk kell közösségeinket, civilszervezeteinket, egyházainkat, hogy ezt a jó kezdeményezést felkarolva, vegyenek részt e mozgalomban. Néhány ötletet felsorolva, képet kaphatunk arról, milyen széles a lehetőségek tárháza. Vendéglők kedvezményes vacsorát kínálnak a már több éve házasoknak, szemüvegbolt kedvezményes áron fogadja az idősebb, házaspár klienseket, filmklub, előadás-sorozat szervezése a házasság témájában, a kerek évfordulós házaspárok újból áldást kérnek házasságukra, családok közti játékos vetélkedők rendezése, „sikeres” házasságokról szóló élettörténetek, példák megjelenítése a médiában, jegyeskurzusok felkínálása a házasságra készülődőknek.

A lényeg: ne csak siránkozunk azon, hogy mennyien válnak el, és csődben van a házasság intézménye, hanem próbáljunk is tenni azért, hogy ez ne így legyen.

Egy apró gesztus is sokat jelenthet. Egy szál virág, egy köszönöm, egy ölelés. Mindenki tehet valamit annak érdekében, hogy boldognak érezze magát házasságában.

Mit tettél azért az utóbbi időben, hogy a kapcsolatod, a házasságod jó legyen, hogy boldognak lásd társadat és magad is boldog legyél?

Sógor Árpád
(a szerző lelkipásztor, családterapeuta)

A Hit Gyülekezetéről másként

Beszélgetés egy Amerikába kivándorolttal, aki Magyarországon a Hit Gyülekezetének tagja volt, de a szektából néhány év múlva kilépett, és a tengerentúlra vándorolt.

– *Hány éves voltál, amikor kapcsolatba kerültél a Hit Gyülekezettel?*

– Huszonegy, és hat évet töltöttem a gyülekezetben.

– *Hogyan kerül valaki kapcsolatba a Hit Gyülekezettel?*

– Barátok, ismerősök révén. De a szekta tagjai utcai evangelizációkat is tartanak. Engem barátok hívtak, mondták gyere, jó zene van, sokan járnak. Az Istent dicséző dalok diszkó, country, rock vagy rap stílusban vannak előadva. És ez az újszerűség, fiatalos hangulat magával ragadja az embert. Az biztos,

hogy a szekták tudnak a fiatalok nyelvén beszélni. És a végén az ember úgy belegabalyodik a szektába, mint a macska a fonálba. Heti három alkalommal van összejövetele a gyülekezetnek, minden alkalommal 5-6 ezren jönnek össze. Sok a fiatal, de vannak idősek is, láttam rendőröket, dandártábornokokat, ügyvédeket, tanárokat, orvosokat. Magyarországon több prominens politikai személy tagja a szektának. De meglátogatták a gyülekezetet milliomos amerikaiak is.

– *Az ember látogatni kezdi a gyülekezetet, mert tetszik neki a fiatalos légkör. Hogyan tovább?*

– Mikor látják, hogy gyakrabban van ott az ember, ajánlatot tesznek, hogy járjon házi tanulmányozásra. Egy-két kérdéssel finoman kiszimatolják az anyagi hátteredet is. Például alámerítkezéskor (mert az is van) felírják az egyén nevét, címét, telefonszámát és a foglalkozását. Időközben az ember szert tesz barátokra, akik meg vannak fanatizálva és rád szállnak. A szülők ellen fordítják az embereket. Nősülni, házasodni a „világiak” közül nem lehet, mert akkor engedetlen, lázadó vagy. Világgal házasodni sötét pontot jelent. Amit a vezető lelkész mond, az az Úrtól van, és amit ő mond, azt el kell fogadni. A gyülekezet elöljárója

Németh Sándor, és ha az ő beszédei ellen szólsz, akkor Isten kiválasztott embere ellen vagy. Szerintük arról lehet felismerni, hogy Isten útján jársz-e, hogy miként viszonyulsz Németh Sándor személyéhez.

– *Hány tagja van a Hit Gyülekezetének?*

– Hatvanezer. A fő bázis Budapesten van, de természetesen vannak vidéki gyülekezetek is. A Hit Gyülekezetének van óvodája, bölcsődéje, általános iskolája, gimnáziuma, és hittudományi akadémiát is működtet.

– *A nyolcvanas évektől 2000-ig a lélekszám ezerről hatvanezerre nőtt, anyagi befolyása pedig óriási lett. Ez mivel magyarázható?*

(Folytatása a 4. oldalon)

Az élőket szólítom, a holtakat siratom

(Folytatás az 1. oldalról)

A magyar közhiedelem mai napig a déli harangszót Hunyadi János nándorfehérvári győzelmének emlékeként tartja számon. Az igazsághoz hozzátartozik az is, hogy már egy évvel azelőtt, azaz 1455-ben III. Calixtus pápa elrendelte a háromszori harangozást déltájban, ezzel próbálta a híveket imára buzdítani a törökellenes győzelemhez. 1456. július 22-én Hunyadi János seregei megállították Nándorfehérvárnál az előrenyomuló török seregeket, és azóta valóban szól mifelénk a déli harangszó. Érdekességként említem meg: Gernyeszegen, a református templom tornyában lévő egyik harangot 1456-ban öntötték, és erdélyi hívó jelként azóta is szól a Felső-Maros mentén.

A két részből álló harang-konferencia első felének előadói voltak: Buzogány Dezső teológiai professzor, Ősz Előd Sándor levéltáros és Tóth Levente történész, akiknek előadásából ismerték meg a hallgatók a harangok rövid történetét. A harang a keresztyén egyházban az 5. századtól kezdett elterjedni, főleg kolostorokban. Az első évezred vége felé már a gyülekezetekben is egyre több harang szólal meg. Erdélyben a 12. század elején kezd igazán elterjedt válni a templomi harang. Első erdélyi igazolása 1298-ból való, amikor a segesvári domonkosok harangjáról tesznek említést, de

1301-ben már megemlítik a Küküllő menti Harangláb települést is, amely annak is igazolása, hogy először fából ácsolt haranglábakon szóltak a templomba hívó harangok.

Színes, érdekes, jól dokumentált előadásokból tudhatták meg az érdeklődők, hogy a reformáció után még jó ideig a lelkipásztorok harangoztak, sőt még a 17. századi díjlevelekben felsorolják, mennyit fizetnek a harangozásért a lelkipásztoroknak. Talán innen is ered a népi mondás: „szegény az eklézsia, pap a harangozó”, mivel abban az időben csak a jelentősebb helységeken voltak külön harangozók. A későbbi időkben elterjedt harangozó megbecsült szolgálója volt a falunak, aki bérét általában természetben kapta, de legtöbbször az adózás alól is mentesült, hiszen egy közösség számára fontos szolgálatot végzett.

Évezredes magyar történelmünk része és velejárója a harang, harangozás. Megpróbált erdélyi életünk jajkiáltásaként jelennek meg metaforás könyvcímeink: „Riadóra szól a harang”. Szűkebb pátriánk különleges ajándéka, hogy itt a harangok mindig együtt és egymásért szóltak, így lehetett

A harangok mindig együtt és egymásért szólnak (Madarasi-Fekete, Maros megye) – Magyarai Hunor felvétele

tündérvilág ez a kicsi Erdély, s ezért volt toleráns mindegyik felekezet felé. Amikor délben megszólal a harang, a csiki székely megáll a főúton, és keresztet vet, a Nyárad menti református ember pedig levett kalappal küldi fel a mennybe vágyát: „Istenem, segíts meg!” Mifelénk nem történhet meg, hogy valakit „csórén” temessenek el, mert megszolgált életért még a temetőbe is harang kísér ki, ahogy egyetemes megfogalmazásban igaz:

Az élőket szólítom,
a holtakat siratom,
a villámokat elűzöm.

A Hit Gyülekezetéről másként

(Folytatás a 3. oldalról)

– A fizetés 10 százalékát le kell adni. Egyrészt a „nagykenetű testvér” mondta, másrészt az Őszövetségben is meg van említve a tized. Ezenkívül állandóan azt a gondolatot hangsúlyozzák, hogy aki ad Isten munkájára, az gazdag lesz, aki nem ad, az szegénységben fog tengődni. Úgyhogy a hívők minden fizetés után beleteszik egy borítékba a fizetésük egy tizedét, és ráírnak a borítékra egy „T” betűt, ami a tized megfelelője. Azért jelölik meg, mert a gyülekezet számára a tizeden kívül adományokat is illik adni. Az adományt tartalmazó borítékot nem kell megjelölni, csak bedobnia ládába. Sokat emlegetett szabály az is, hogy ha két összeg van nálad, akkor a nagyobbikat kell adományoznod, mert az van az Úrtól. Szóval, ha egyik zsebedben van egy ötszáz, a másikban pedig egy ezres, akkor az utóbbit adományozod, mert az van az Úrtól.

– *Hová mennek ezek az összegek?*

– Bankszámlára. A tizedet azonnal átutalják a vidéki gyülekezetek is, minden Pestre érkezik, utána a pénz sorsa ismeretlen. Az adományok egy részét arra használják, hogy fizessék a bért, de azt sem kell mindenhol, mivel egyre több gyülekezetnek saját épülete van, amelyek a hívők pénzén épülnek, de az épület a Hit Gyüle-

kezetének a tulajdonát képezi. Az is megtörtént, hogy az egyik gyülekezet pásztorja azt mondta nekünk nagy lelkesedéssel: „Tudjátok mit, dobjunk össze a Németh Sándornak 150 ezer forintot!” És mi összedobtuk neki a 150 ezer forintot hat istentisztelet alatt. Németh Sándortól néhány nap

Modern fényeffektusok és zászlóerdő a kibérelt csarnokban: folyik az agymosás

múlva kaptunk egy faxot, hogy köszöni szépen az X-i gyülekezet kedvességét. Ezzel lehetett minket etetni.

– *Van elszámolás a vezetőség részéről, hogy mire fordította a befolyt pénzösszeget? Vagy csak vakon kell bízni abban, hogy a felkentek Isten akarata szerint a gyülekezet érdekében költik el a pénzt?*

– Soha nem áll ki senki, hogy beszámoljon az anyagi helyzetről. Sőt, azt mondják, hogy ha kíváncsi vagy az anyagi dolgokra, akkor az már lázadás, és te a szívedben azt feltételezed, hogy a nagykenetű szolgáló sikkaszt. Tehát vizsgálj meg magad, és tarts bünbánatot.

Azt is volt időm megfigyelni, hogyan viszonyulnak a szegényekhez, a

ki régóta ott van, tehát már belelát a dolgokba vagy anyagilag befolyásos ember, akkor először szép szóval próbálják őt meggyőzni. Ha az illető nem jön vissza, akkor a gyülekezetel megátkozzák. A hívőket abban a félelemben tartják, hogy az átkok fognak. Tudják, hogy ha kilépnek, akkor az egész gyülekezet hónapokig átkozza majd őket. Voltak, akik évek után nem bírták tovább, idegileg tönkrementek, egy kedves ismerősöm gyomorrákban halt meg, többen öngyilkossági kísérletet hajtottak végre.

Ismerek embereket, akik kiléptek a gyülekezetből, és most nagyon rossz életük van. A rengeteg szekta romboló, pusztító, destruktív hatással van az emberekre, a társadalomra.

– *A Hit Gyülekezetét Nyugatról is támogatják?*

– Igen. Támogatás érkezik Amerikából, de sok pénz megy vissza is. Minden istentiszteleten három zászló függ a színpad fölött: az amerikai, a magyar és az izraeli. Ráadásul a Hit Gyülekezete elismert, bejegyzett egyház, nem adózik a bevétel után, sőt állami támogatásban részesül.

– *Szeretnéd rendbe tenni az életedet...?*

– Igen, újra szeretném kezdeni az életemet, hallgatom az Úr szavát, hogy irányítson.

(Részlet egy tengerentúli magyar nyelvű újságban megjelent interjúból)

Egymás nélkül csónkák vagyunk

(Folytatás az 1. oldalról)

hirdetését. Ugyanakkor el kell tudnia érni azokat az embereket, akik már elfelejtették, mit is adhat nekik a keresztyénség.

Makkai Sándor erdélyi püspök közgyűlési jelentésében (1927-ben) arról beszélt, hogy öntudatos református egyháznak kell lennünk. Ez most is érvényes. Ha mi öntudatos magyar református egyháztagokként ragaszkodunk mindahhoz, ami miénk itt a Kárpát-medencében, és ezt úgy tudjuk vállalni, hogy saját értékeinket meggyőzően adjuk tovább, akkor tesszük a legtöbbet.

– *A fiatalok és az értelmiség az, amely talán leginkább hiányzik a templomokból. Milyen eszközökkel lehetne visszatéríteni őket az egyházhoz?*

– Nagy szerep hárul egyházi iskoláinkra, intézményeinkre. Érdemes megemlíteni, hogy a 90-es évek elején, amikor Kárpát-medence szerzte egyházi iskoláinkat próbáltuk újraindítani, nyugati testvéreink értetlenkedve szemlélték erőfeszítéseinket. Elavult modellként tekintettek az iskolákra. Néhány év múlva azonban egy németországi protestáns zsinaton (Eberhard Jüngel, az egyik legnagyobb élő német teológus előadása során) megdöbbenve, de boldogan hallottam, hogy a misszió egyik legfontosabb eszköze az egyházi iskola. Rájöttek ugyanis arra, hogy a hagyományos eszközökkel nem tudják elérni a fiatalokat vagy éppen az értelmiséget. A jó református iskola alkalmas arra, hogy a gyermekekkel és szüleikkel az egyház újra megtalálja a kapcsolatot. Természetesen más módszerekkel is lehet próbálkozni. Például karácsony előtt a magyarországi református egyház kommunikációs osztálya készített egy kisfilmet *A Fiú* címmel. Ez sok reformátusnak nem tetszett, merthogy nem a hagyományos karácsonyi idillt ábrázolta, ám másokra döbbenetes hatást gyakorolt. Olyan fiatalok, akik csak az internet világában élnek, látták a filmet, és azt nyilatkozták, hogy kizárólag ennek hatására mentek el karácsonykor a templomba. Nálunk két évente szervezünk ifjúsági találkozót *Csillagpont* címen. Idén Mezőtúron lesz, ahova ismét több ezer fiatal várunk. Tehát számos eszköz, lehetőség van az egyház kezében: Kárpát-medencei együttműködéssel valószínűleg a Szeretethíd, a 72 óra kompromisszumok nélkül (a Református Szeretetszolgálat által

Bölcskei Gusztáv Szamoskéren született 1952. július 30-án, lelkészcsalád hatodik gyermekeként. A középiskolát a Debreceni Református Kollégiumban végezte. 1971 és 1976 között a Debreceni Református Teológiai Akadémián tanult. 1979-től a Debreceni Református Teológiai Akadémia tanársegédjeként tanított. 1990-ben lett a debreceni Teológia Szociálétikai Tanszékének vezetője, később az egyetem dékánja. 1997-ben a Tiszántúli Református Egyházkerület püspökévé, valamint a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnökévé választották.

életre hívott jótékonyági, önkéntes nap) nevű program, amely olyan személyeket is megszólít, akiket a hagyományos eszközökkel nem lehet elérni. Zsinatunk éppen az egyházi jövőképpel foglalkozik: szeretné összegyűjteni azokat a jól bevált gyakorlatokat, amelyek egy-egy gyülekezetben, intézménynél, egyházkerületben éppen ezeket a rétegeket tudják bevonni az egyházi életbe. Magyarországon a fiatalok egy része szakmunkásképzőbe jár, egyháznak szeretne olyan programokat kidolgozni, amelyekkel őket is meg tudnánk szólítani, hogy hívő, becsületes egyháztagokat neveljünk belőlük.

– *A szekularizáló világgal együtt jár a sok szekta térhódítása is. Ezek ellen minden keresztyén egyház próbál harcolni. A budapesti kormány is próbálta a Magyarországon egyházként bejegyzett szervezetek számát nagy léptékben*

csökkenteni új törvény bevezetésével. Ugyanakkor az egyik legdestruktívabb szektát emelte szinte a történelmi egyházak szintjére és állami támogatásban is részesíti. Mi a református egyház véleménye a Hit Gyülekezetéről és erről az intézkedésről?

– Az egyházi törvény nagyon bonyolult folyamat eredményeképpen jött létre. És ennek a történetnek még nincs is vége, hiszen van olyan hír, miszerint az Alkotmánybíróság ezt a törvényt vissza fogja küldeni a parlamentnek, mert bizonyos jogi inkoherenciákat fedeztek fel benne. Tudomásul kell vennünk, hogy ez a törvény politikai döntés nyomán született. Hogy az említett Hit Gyülekezet milyen politikai háttéralkuk nyomán került be a történelmi egyházak közé, nem tudom. Tényként kezeljük, és a parlament döntését nyilván elfogadjuk. Megítélésem szerint a Hit Gyülekezetét továbbra sem illeti meg a történelmi egyház kategória, hiszen egy újonnan indult keresztyén közösségnek ehhez bizonyítania is kellene. Kérdés, hogyan tud egy adott ország, nemzet kultúrájába, hagyományába szervesen beépülni? Az új egyházi képződmények életében mindig van egy olyan törvényszerűség, hogy az alapítást követő fellendülő időszak után következik egy hanyatló korszak, amikor már nem az alapítók vezetnek tovább. Az öröklés tehát nagy gondokat vet fel ilyenkor. Példaként említeném a kilencvenes évek elején Debrecenben megjelent Újapostoli Egyházat, amely gyönyörű templomot épített. És célul tűzte ki, hogy az „elavult történelmi” egyházak tagjait misszionálja. Az eredmény az lett, hogy tíz év múlva ezt a templomot megvásároltuk tőlük, és van egy református missziói gyülekezetünk. Véleményem tehát az, hogy az idő sok mindent megmutat majd: mi az érték, és mi az egyszeri fellángolás.

– *Az utóbb másfél évtizedben olyan kezdeményezések születtek, hogy a Kárpát-medencei református egyháznak közös énekeskönyve és liturgiája legyen. Ezek azonban különböző okok miatt meghiúsultak. Van-e létjogosultsága az ilyen törekvéseknek?*

– Akkor járunk el helyesen, ha azt mondjuk: egyrészt kell egy közös törzsanyag (akár liturgia, akár énekeskönyv), amelyre azt mondjuk, hogy ettől magyar református egyháztag nem térhet el. Másrészt lehetnek hagyományos, különböző régiókban meghonosodott énekek, szokások, amelyek sajátos színtartalmat jelentenek. Hiszen a magyarországi egyházkerületek között sincs azonos liturgiai egység.

– *2009. május 22-e katartikus élményt nyújtott annak a több ezer embernek, aki a debreceni Nagytemplom előtti téren részt*

vett a református egyház egységének kimondása alkalmával szervezett nagygyűlésen. Az esemény kétségkívül történelmi jelentőségű volt. Az évfordulókat az egyháztestek központi és más szintű rendezvényeken szokták megünnepelni. Ha viszont a hasznosság szempontjából közelítjük meg: mit jelent a mindennapi református egyháztag számára ez az egység?

– Úgy látom, sok mozgás megindult testvér-gyülekezeti kapcsolatok, egyházmegyék lelkipásztori közösségeinek szintjén, de említhetném a Kárpát-medencei oktatási intézmények közötti kapcsolatot, valamint az együttműködést a diakónia területén is. Spirituális dolognak tartom azt, hogy a Generális Konventnek van egy közös költségvetése is, amelyben mindenki részt vállal, s amelyből közös döntés alapján kizárólag határon túli projekteket lehet támogatni. Sőt, közös éves kiadványunk, a *Kálvincsillag* is az együvé tartozásunkat fejezi ki. Az a tudat, miszerint egymás nélkül csónkák vagyunk, egyre több személyben élő valóság.

– *Milyen tervei vannak a Generális Konventnek a közeljövőben?*

– Legújabb vállalkozásunk az, hogy a mai modern katekézisben mindenki által használható Heidelbergi Káté-szöveget írjunk, és adjunk a hívek kezébe. A másik szorosra kapcsolódik ehhez: a júniusi debreceni ülésünkön megünnepeljük a Heidelbergi Káté születésének 450. évfordulóját (közben alkotmánymódosítással, jogharmonizációval foglalkozunk). Ugyanakkor szeretnénk közösen megjelenni abban az eseménysorban, amelyet abból a célból rendeznek, hogy a felvidéki Kassa Európa uniós fővárosa lesz.

Somogyi Botond

Érdeemes célt kitűzni és azért megharcolni

(Folytatás az 1. oldalról)

lelkipásztorai és hívei, a nyírbátori testvérgyülekezet négytagú küldöttsége, a görög katolikus és ortodox lelkészek, a Maros megyei tanács képviselői, valamint támogatóink egy része. Őt felekezeti hívei imádkoztak együtt: ahol Isten van, ott leomlik minden választófal.

A prédikációt követően több köszöntés, ünnepi beszéd hangzott el, majd a **Darabont Ildikó** karnagy által vezetett dalárda énekelt. A gyülekezet fűvös zenekara a *Mester, a bösz vihar dühöng* című énekkel mintha azt üzenté volna: bár hullám fölé hullám kel, Jézus ébren van, és vi-

gyáz reánk. Hálaadó istentiszteletünket nemzeti imádságunk és a püspöki áldás zárta.

Bár az elmúlt 30 évben két alapos javítás történt, e harmadik halaszthatatlanná vált: féltünk,

hogy a meghasadt falak maguk alá temetnek. A presbiterek és a közgyűlés elhatározta, hogy 2012 tavaszán kezdjük el a munkát. Miként, honnan lesz rá pénz? Nagy kérdés volt. A gyülekezeti tagok rendkívüli adományaira számítottunk, s ahogy a munka elkezdődött, a támogatók is mellénk álltak (kisebb-nagyobb pénzüsszeggel, építőanyaggal). Természetesen az önkéntes munka is sokat segített. Egyesek tudták, mi a teendőjük, másokat rá kellett vezetni, mit kell elvégezniük. A mezőcsávási reformátusok pedig bizonyítottak: a templom rövid idő alatt megújult. Új padló és vadozatúj padok várják az imádkozni vágyó híveket. Sok imádságunkat meghallgatta Isten és végig velünk volt. Ezzel a hangulattal, áldással megerősödve lehet továbblépni. Érdeemes új célt kitűzni, és azt megvalósítani – Isten dicsőségére.

Ökumenikus Világimanap Balavásáron

1887-től kezdődően minden március első hetében csaknem 200 országban megünnepelik az Ökumenikus Világimanapot. Míg a múlt évi ünnepnap témáját a malajziai nők állították össze, idén a francia nőknél volt a sor. Az imanapnak meghatározott célja, programja van, üzenetet közöl a világ számára.

Ebből az alkalomból gyűltünk össze a balavásári templomban a helybeli lelkipásztor, **Földvári Tibor** szervezésével, a szomszédos gyülekezetek nőszövetségeinek képviselői: Kiskend, Nagykend, Egrestő,

Kelemtelke, Kóródszentmárton, Vámosudvarhely, Balavásár, és tolmácsolták egyenként a francia nők programjának üzenetét.

Az ígét **Timárné Koncz Erika** lelkipásztor nő hirdette Mt 25,35 alapján. Az ígértő rávilágított, milyen az irgalmas ember, aki gondolkodásával, beszédével és tetteivel bizonyítja, hogy más fájdalma saját lényében megérinti. Az irgalom az emberi szív egyik legnagyobb cselekedete, melynek forrása a szeretet.

Szócs Anikó történelem–földrajz szakos tanárnő előadása betekintést

nyújtott Franciaország gazdasági, társadalmi helyzetére, a lakosság vallásos megoszlására. Katolikus ország, ám mintegy kétmillió protestáns is él, elsősorban nagyvárosokban – ismertette a tanárnő. E protestáns nők fogtak kezét, és nyitották meg szívüket idén a világ előtt.

A hét gyülekezet nőtestvérei lélekben eggyé válva bizonyította hitét felolvasásokkal, versekkel, vallomásokkal, míg a felzendülő énekek imárával tették színesebbé az alkalmat.

Ha ezt a napot a nők teszik értéké a 21. század forgatagában, **Makkai Szabó Márta** meghívott tanárnő előadása az Ószövetség női alakjait emelte példának valamennyiünk szá-

mára. A nők azok a sorstársak, akik a férfiak társaként háttérben maradnak, olykor mégis az események csendes „irányítóivá” válnak. Az előadásból kicsendült, hogy Ádám és Éva is Isten képére teremtett, egyenlők Isten előtt, de különböznek férfi és nő mivoltukban. A Biblia bemutatja a férfi és nő szerepeket Istentől jövő egyformán nagy értékét és méltóságát.

Az együttlében nemcsak énekelte, de megérezte mindenki, hogy „Itt van Isten köztünk”. Lélekben gazdagodva hagytuk el a templomot, jó volt együtt lenni.

Nagy Erzsébet, Nagykend

Megemlékezés Robert Riedel genfi református lelkészről

Szomorú szívvel értesültünk családjá részéről, hogy Protestáns Teológiai Intézetünk díszdoktora, Robert Riedel, genfi református lelkész 2012-ben meghalt. Távozásával egy hűséges barátot veszített el az Erdélyi Református Egyházkerület közössége. Mint a Genfi Nemzeti Protestáns Egyház vezető tanácsának megbízott képviselője, testvéri együttérzéssel munkálkodott. Egyházkerületünk szeretetintézményeinek és teológiai könyvtárának újjáépítésén.

1917. április 17-én született Nagyenyeden, ahol édesapja svájci állampolgár, a helyi cipőgyár technikai igazgatója, míg édesanyja egy nagyenyedi református polgári család tagja volt. A Maros parti ősi iskolavárosban elsajátítja Erdély három nemzetének anyanyelvét, a magyar, a német és a román nyelvet. 1934 őszén beiratkozik a kolozsvári Tudományegyetem matematika fakultására. Egy év múlva megváltoztatja pályaválasztási döntését és a Kolozsvári Református Teológiai Akadémián folytatja főiskolai tanulmányait, mivel Albert Schweitzer példáját követve orvos misszionárius

szeretett volna lenni. Itt kerül először kapcsolatba az Erdélyi Református Egyház missziói törekvésével, valamint az Ifjúsági Keresztyén Egyesület munkájával, a Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület célkitűzéseivel. Ekkor kötelezte el magát a nemzetközi, ökumenikus keresztyén mozgalommal. Édesapja hirtelen halála miatt megszakította kolozsvári tanulmányait és Svájcba, a Riedel család Szent Gallen-i házába költözött. 1936 őszén már a neves bázeli Teológiai Fakultás hallgatója, ahol megismerkedik az ún. dialektika teológia fő képviselőivel. Teológiai tanulmányait később a zürichi fakultáson folytatta, ahol megismerkedett Leonhard Ragaz keresztyén szocialista nézeteivel. Az idős professzor a Máté evangéliuma 25. fejezetét magyarázta, Jézus utolsó ítéletéről szóló példázatait. Az előadások rendjén a fiatal teológus olyan életprogramot kapott, mely meghatározta későbbi lelkészi, nevelői, missziói karitatív, ill. közéleti szolgálatát. A második világháború alatt Genfben szolgált, mint a Keresztyén Ifjak Világszövetsége munkatársa. Itt olyan egyházi,

karitatív nemzetközi szervezetekkel kerül kapcsolatba, melyek a háborús menekültek befogadása, illetve a katonai internáltak kiszabadítása érdekében fáradoztak.

1944 év végén feleségül veszi szeretett menyasszonyát, Brüger Mafaldát, a filozófiai tudományok doktorát. Házasságukat Isten négy gyermekkel áldotta meg. A második világháború befejezése után posztgraduális tanulmányokat folytatott az észak-amerikai chicagói és Webster-Groves-i teológiai főiskolákon. Érdeklődése ekkor a lelkigondozás elméleti és gyakorlati kérdései felé fordul. Hazatérése után a genfi német ajkú gyülekezet hívja meg lelkipásztornak. Munkásságát mindig a nyitottság, a missziói elkötelezettség, az ökumenikus hídverés, a társadalmi igazságosság keresése jellemezte. 1946-ban megválasztják a Y's Men's Clubok közép- és dél-európai területi igazgatójává. Ebben a feladatkörben arra törekedett, hogy Jézus követésére és az evangéliumi eszmék elfogadására buzdítsa a keresztyén ifjakat. Sok évtizedes tapasztalatait foglalja össze a Keresztyén Ifjúsági Egyesü-

let több nyelven – így magyarul is – megjelent vezérkönyvében, mely a *Vademecum* címet viselte.

Mint az európai népek életének és történetének jó ismerője, számos nemzetközi fórumon ismertette a kisebbségi sorsban élő népek és egyházak helyzetét, így az erdélyi protestánsokról is számos előadást tartott.

Erdélyi származású teológusként soha nem felejtkezett el református hittestvéreiről. Az 1970-es évektől kezdve többször felkereste református egyházunk intézményeit. Különösen az 1989-es események után nyílt lehetősége arra, hogy lelki, anyagi támogatásban részesítse protestáns közösségeinket. Ezek közül kiemelkedő a Teológiai Könyvtárnak nyújtott adománya, a végzett hallgatók számára felajánlott ösztöndíj közvetítése a genfi Teológiai Fakultáson. A svájci protestáns egyházakkal karöltve jelentős mértékben támogatta a kolozsvári Diakóniai Központ építését, az Erdélyi IKE munkájának kibontakozását, valamint a Nyugdíjintézetet. Munkássága elismeréseként Egyházkerületünk javaslatára teológiai intézetünk 1999 októberében dr. honoris causa címmel tüntette ki.

Dr. Geréb Zsolt

Harminchat hónap... három gyertya

Tavaszcímő mezőségi dombok déli oldalán eltűnt már a hó, mire az eckentelepi kis templom vendégeiként megérkeztünk a három éve indult Alsó-Maros menti ifjúsági találkozóra. Három esztendő minden emlékével jöhettünk... Itt kezdődött, valamikor három évvel ezelőtt. Ez volt az első alkalom, melynek jövőjét illetően akkor még nem mertük állítani, hogy három év múlva majd ugyanitt... Most az óriási tortán három gyertya hirdette: éghet a reménység lángja. A Reménység is ott állt a torta mellett, mint a havonta rendezett ifjúsági istentiszteletek, találkozók „szolgálatos” zenészei. Ők halmozottan ünnepezhettek, hiszen keresztyén zenekarként fennállásuknak 9. évére emlékeztek.

Kali Szabolcs Barna jelenlétünket megköszönő szavai nyomán az udvarfalvi Reménység együttes énekesnőjének – **Szász Imolának** – adta át jelképes ajándékát a három év hűségese éneklésszolgálat köszöneteképpen. Az énekek lelki táplálékként szolgáltak, s mint örömmel

átvett lelki eledel – töltötték ki Isten dicséretére az első órát. **Urbán Rudolf** magyarbükkösi lelkész áhítata szemléletesen meglepő, vagy inkább meglepően szemléletes volt, ugyanis a „tisza” nevű fővámszedő – Zákeus – és az eperfügefű, amelyre felmászva látni kívánta az arra „elmenő” Jézust, papírfigurákkal kiabrázolván ott állott az elhangzó szavak mögött, a szószék magasságában. Bele helyezhettük magunkat a történetbe, mert a papírfigurákból kivágott jelenet térbeli és valóságos élményt nyújtott. És a tinik figyelmét is szüntelen magára vonta ez is, nemcsak az örömhír, hogy Jézus megszólít már akkor, amikor még a csalás szakmájában profi, gazdag fővámszedőhöz hasonlóan, azt még ki nem „érdemeljük”. És nem vádol. Nem hányja szemére Zákeusnak sem bűneit, hanem megszegyenítő szeretetével bűnbánatból fakadó cselekvésre készíti, a már Ábrahám fiának nevezett Zákeust, meglátva benne a jövő gyümölcseit termő, vagyonát szétosztani kész üdvösség-tulajdonost. Ő, aki az elveszett megkeresője és megtartója.

Szünet után karaoke-verseny, majd szeretetvendégség következett a mintegy 140

személy (fiatalok és kísérő lelkészeik vagy presbiterek) számára, akik Marosbogát, Marosludas, Csekelaka, Kutyalva, Gerendkeresztúr, Buzásbesenyő, Mezőbodon, Udvarfalva, Marosvásárhely-Alsóváros, Magyarbükkösi, Istvánháza és a vendéglátó Ecken- és Andrásytelep képviselőitében voltak jelen az eseményen. Ezekből a gyülekezetekből gyűltünk össze, búcsúzásakor pedig találóan énekeltek: „Együtt a sereg”. Igen, együtt volt a sereg. A régi és új tagok, a legújabbak és a veteránok.

A találkozások örömeit búcsúzó ölelések váltották, mire sötétbe borult a templommal szemközti temető. Egy pillanatra azokra gondoltam, akik már nincsenek közöttünk. És három éve még... itt voltak. Nem feltétlenül az elmúlás gondolatának kapcsán. Csak az idő, mint az Örökkévaló kezében lévő áldott eszköz visszavonhatatlan törvénye nyomán. Hiszem, hogy újra találkozunk, hogy lesz folytatás, és újabb születésnapja egy alkalomnak, melyért mindenekelőtt Istené legyen a hála, utána pedig azoké, akik áldozatot vállalva szervezik a találkozókat.

Székely Levente

Készültünk – Keskenyút-képzés Kézdivásárhelyen

„Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.” (Mt 5,16)

A Keskeny Út ökumenikus fesztiválmissziós csoportra nagyon jól illik ez a jézusi mondás. Mert a célja és feladata, hogy Istenhez vezesse a Rá még nem talált embereket, hogy megmutassa a világnak, Istennel élni jó és szép. Ennek eléréséhez egyetlen eszköze a keskenyutas csapat világossága, hite, Istenbe vetett bizalma és reménysége, amely bizonyíték arra, hogy Istennel is lehet élni az életet, s mindez örömmel és a biztonság érzésével tölt el.

A nyári szolgálatokra, bevetésekre készülve alkalomról alkalomra képzéseket tartunk, hogy egymásra és Istenre hangolódva készüljünk a missziós munkára. Ilyen képzésre került sor Kézdivásárhelyen, ahol tizenöt új (hála Istennek) és régi keskenyutas, találkozott és tervezte meg a nyári szolgálatokat.

Kádár Zoltán másodéves teológiai hallgató az Ézs 43,1–2 alapján tartott áhítatában arra bátorított, hogy Isten velünk van minden

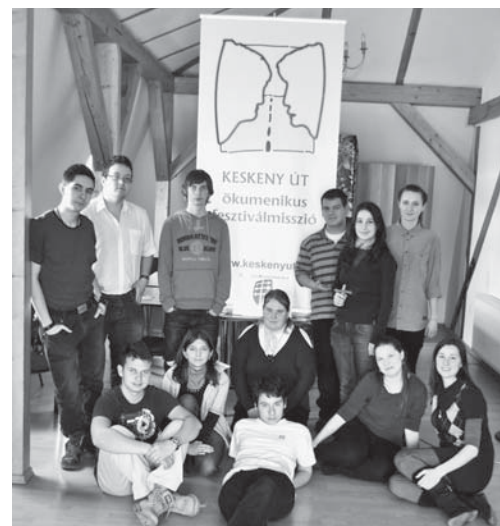
pillanatunkban, és vele mindenre képesek vagyunk. „Ha vízben kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg” vers által Isten üzeni: Ő a jóban és a rosszban, az örömben és a bánatban is velünk van. Nem azt ígéri, hogy ha Őt választjuk, nem lesznek problémáink, nem fog baj érni minket, hanem azt, hogy Ő a tűzben is velünk lesz.

Áhítat után a Keskeny út kilenc évét tekintettük át, majd a módszerekről beszélgettünk. A délután folyamán egymás és önmagunk megismeréséért játékokban vettünk részt, amelyeknek folyamán a „tökéletes vezető”, a jó vezető jellemzőiről is beszélgettünk. Este megnéztük *A végtelen hit* című filmet, amelynek mondanivalója a reggeli áhítatával csengett össze.

Másnap az áhítatot **Bencze Zsuzsanna** elsőéves magiszteri unitárius teológiai hallgató tartotta. Alap gondolatként Lukács evangéliumából olvasta fel a lámpás és a szem példázatát, amely alapján arról beszélt, hogy a lámpást sem tesz ki rejtett helyre, úgy mi sem rejtethetjük el az emberek elől hitünk világosságát, amely

Istenhez köt minket. Hangsúlyozta, nagyon fontos, hogy mire vagyunk hangolva: Isten bölcsességére vagy a világ sokféleségére. A lelket egy rádió adó-vevőhöz hasonlította, amiből mindig az szól, amire hangolva van. Belőlünk is az kell hogy szóljon, amire hangolva vagyunk: Isten szeretete.

Az együttléte során az új keskenyutas módszerekről beszélgettünk, melyek segítségével hatékonyabban végezhethetjük missziókat. A képzés alkalmával Istennek és

egymásnak is megköszöntük az együtt töltött hétvégét. Bízunk abban, hogy a nyári együttléteken is velünk lesz az Úr!

Bencze Zsuzsanna

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400079 Kolozsvár

Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.

Telefon: 0264/599 800

Fax: 0264/595 104

Drótposta: uzenet@reformatus.ro

Honlap: <http://uzenet.reformatus.ro>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg

és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában.

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Olvasószervező: Sztranyiczki Mihály

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Tördelés: Czirmay Ágnes

Itt voltunk, itt vagyunk

Az Erdélyi Egyházkerület templomait bemutató „Itt voltunk, itt vagyunk” című fotóalbum-sorozat utolsó kötetét ismertették Budapesten a Károli Gáspár Egyetem dísztermében. A sorozat utolsó négy albuma a Maros-Mezőségi, a Marosi, a Kolozsvári, valamint a Brassói Egyházmegye templomainak külső, belső és légi felvételeit tartalmazza. A képeket Magyar Hunor készítette segítőtársaival, Veres Tünde magyartanárjával és Juhász Ábel lelképásztorral. A székelyudvarhelyi fotós több mint 700 templomot fényképezett le, a képek egyházmegyénként külön albumokba rendezve, 15 kötetben jelentek meg.

A könyvbemutatóra zsúfolásig megtelt a díszterem erdélyi és magyarországi meghívottakkal,

érdeklődőkkel. A jelenlevőket köszöntötte többek között **Gáll Sándor** hunyadi esperes, dr. **Szentpéteri Kálmán**, a Szerencsejáték Zrt. vezérigazgatója, aki a kiadást támogató társaság képviselőjeként volt jelen. Felszólalt a szerző, **Magyar Hunor** is, aki rövid, diavetítéssel egybekötött előadást tartott a fényképalbumok születéséről.

Kató Béla püspök szerint a templomokat bemutató kötetek nagy érdeme, hogy a realitást tükrözik. Vannak virágzó gyülekezetek, de kipusztult vagy pusztulófélben, szórványban levő közösségek is. A gazdasági, politikai, szociális kihívásokra egyetlen válasz létezik: ha minél több magyar gyerek születik a Kárpát-medencében, különben az egész munkálkodásunk nem ér semmit. Az elkészült 15 kötetes mű egy székely fiú álma volt,

Kató Béla püspök és Szentpéteri Kálmán vezérigazgató

amely valóra vált – kemény, kitartó munkával. Nekünk az a feladatunk – hangsúlyozta a püspök –, hogy elsősorban az emberekbe fektessünk be, mert akkor ők tovább tudják folytatni a megkezdett munkát.

Következő lapszámunkban interjút olvashatnak Magyar Hunorral.

Somogyi Botond

Bólintórium: bort isznak és pénzt számolnak?

(Folytatás az 1. oldalról)

feltétel nélkül hagyja jóvá a vezetőség, a lelképásztor javaslatát. Kelemen Attila humorosan jegyezte meg, hogy az egyik lelképásztornak a

gyereke a következőképpen jellemezte a falu presbitereit: azok a bácsik, akik istentisztelet után megisszák a maradék bort, és összeszámlálják a perselypénzt.

Felelős, képzett presbiterekre van szükség, akik részt vesznek az egyházi élet megszervezésében, irányításában – hangsúlyozta az előadó. – A presbiterek Isten munkatársai, akiknek pásztori szolgálatot kell végezniük a gyülekezetben, számon kell tartaniuk a beteget, az időseket, oda kell figyelniük a gyülekezeti élet minden (lel-

ki, szellemi, anyagi) kihívására. Felelős munkájuk van, amelyet örömmel és példaadással kell végezniük. Kelemen Attila az inaktelki gyülekezet példáját említette, ahol a körzeti presbiterek nem foglalkoznak pénzügytással, viszont közülük választanak ifjúsági munkáért, ingatlanokért, testvérgyülekezeti kapcsolatokért, erdőgazdálkodásért, diakóniáért felelős személyeket.

Az ülés második felében Bibza Gábor esperes vezetésével megalakult az új Presbiteri Szövetség. Az új vezetőség: elnök Flóriska István (Felsőváros), alelnök Szakács Levente (Tököz), titkár pedig Zimán Miklós (Újalsóváros).

Kapusok találkozója?

Magyarkiskapus a szórványért

Két ünnepi alkalomra is sor került március elején Magyarkiskapuson. Az asszonyok megemlékeztek az idei világimánpról, két nappal később vetített képes előadást hallgattak a szórványról.

A gyülekezeti teremben tartott imánapi összejövetelen az igei gondolatok után **Ambrus Erzsébet** nőszövetségi elnöknő ismertette Franciaország történelmét, szokásait, hitéletét. Az előadást képekkel és rövid filmmel dokumentáltuk. A rendezvény ünnepélyes alkalommal zárult, amely meglepetés volt az asszonyok számára: virággal és ajándékkal sikerült meglepni őket, akik mindig hűséggel szolgálják Istent gyülekezetünkben.

A vasárnapi istentisztelet alkalmával vendégünk volt **Vetési László** lelképásztor, szórványügyi előadó. Már korábban megígérte, hogy visszatér hozzánk, és tanulságos szórványjáró-

segítő, Erdély-járó tapasztalataiból fényképeken keresztül egy szeletet átad gyülekezetünknek is. Mindezt azért, hogy tudatosuljon a nem szórványban élők életében: mit jelent egy romos templom, mit jelent utolsó gyülekezeti tagnak lenni, mit jelent beszélni egy településről úgy, hogy már nem él ott egy magyar lélek sem.

A helyi lelképásztor igehirdetése után Vetési László tartott előadást az Erdélyben létező „kapu” nevet viselő – Kapus, Kiskapus, Kapud – településekről. Javasolta: jöjjön létre találkozó e települések között, a „nagyobbak” ápolják, segítsék a kisebbeket. Hangsúlyozta: bizonyos értelemben Erdély egyedi régió egész Európában, ahol érdekesen él együtt sok nemzetiség és vallás. Ezek megismerése mindnyájunk identitásához tartozik. Vetítés után a gyülekezet nemcsak szóban köszönte meg vendégünknek a szolgálatot, hanem tettekkel is: pénzdományokkal anyagi támogatásban részesítette a szórványban élő magyar reformátusságot.

Gombár Sándor

Szívünk mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy

Falka Zoltán

kibédi református lelképásztor, életének 60. évében február elsején hirtelen távozott a család és a gyülekezet közösségéből.

Lelképásztori szolgálatát Mezőveresegyházán kezdte, majd Szentgericén folytatta. Ezt követően 27 évig a kibédi gyülekezetben hirdette Isten Igéjét. Sok sorscsapást megért, drága életét a végtelen segítőkészség, szeretet jellemezte. Még a bánatban is mosollyal az arcán, krisztusi alázattal hintette a hit, remény és szeretet magvait gyülekezeté szívébe.

Drága jó lelképásztorkunktól a feltámadás reménységében búcsúztunk. Földi porsátórát a zsúfolásig megtelt kibédi templomból népes gyülekezet, valamint lelkes szolgatársai kísérték a kiskendi temetőbe. A kibédi templomban a temetési szolgálatot Bíró István küüllői esperes végezte, majd Kántor Csaba egyházkerületi főjegyző szolt Isten Igéje által a gyülekezethez. A kiskendi temetőben Koncz László Ferenc lelképásztor hirdette a feltámadás evangéliumát. Míg élt, szerettük, míg élünk siratjuk.

A Kibédi Egyházközség presbitériuma és gondnoka

Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva és a feltámadás reménységével tudatjuk, hogy

Ady Béla

magyarpalatkai és ketesdi nyugalmazott lelképásztor életének 83., boldog házasságának 53. esztendejében, hosszú, de türelmesen viselt szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetésére március 10-én került sor a ketesdi református templomban.

Szomorú szívvel emlékezünk a felejthetetlen

Szilveszter György

kibédi nyugalmazott lelképásztorra, aki hét éve, életének 91. évében, 2006. február 1-jén tért haza Teremtő Urához. 19 éves kibédi lelképásztori szolgálati ideje alatt Krisztus jó pásztorként vigyázott a reá bízott gyülekezetre.

Emléke örökre élni fog gyülekezetünk szívében!

A Kibédi Egyházközség presbitériuma és gondnoka